

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

158. szám.

Pest, september 15. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest september 15.

Kossuth, mióta nem minister könnyen lélekzik szabadon érzi magát, mert elemében van. Vállairól a felelőség terhét felemelték, s ő nyugodtabb, derültebb.

Vidéki olvasóink végett, futólag elmondjuk a legutóbbi ministerialis crisis történeteiből azokat, mellyek itt a fővárosban közbeszéd tárgyai.

A képviselők házában osztatlan bizalma Kossuthot a kormány vezetésével megbizta. Az olygarcha factiónak ez nem szolgált inyére, s Batthyáni Lajos, elfeledkezve arról mit mondott, egy nappal előbb: hogy Kossuth Lajosban az ország bizadolma központosul, megfelelkezve hogy a roppant vész környezte hazát csak épen egy illy közbizodalom övezte férfi mentheti meg, nem tartva szem előtt hogy az előbbi ministerium is csak annyiban birt népszerűséggel, mennyiben Kossuth Lajos részt vett abban, Batthyáni merészkedik a kormány rudja mellé állani.

Egy olyan gyenge ember ki harmad nap óta még hivatal collegakat sem tud felmutatni. Most midőn a legsürgös tárgyak ezrenként fordulnak elő.

Batthyáninak ezen megfoghatlansha tovább tart gyászos következtetésű merészsége, köz bámulatot okoz.

Vannak a kik az eseményekre azt mondják. A bécsi camarilla cselszövényeinek számai elterjednek fővárosunkba is.

Tán azt látták, hogy ha Kossuthot azon percben midőn a hatalmat kezébe vette, magára hagyják, az ország rögtön egy testé vál, s a cselszövények minden fondorkodásai meggyúsulnak.

Azt gondolták, hogy egy a kétségbeesés erejével működő kormánynak ha elég ideje van, céljai kivihetők lesznek, azért elakarták a magyar nemzettől rabolni azt, a mi ügyeink győzelmére nézve leglényegesebb, az időt.

Igen sokan vannak, kik ezt gondolják. Batthyáni ministerium nem más mint a cselszövények kezében egy kiszámított idő lopás.

Mert az kétszer kettő négy, hogy előbb utóbb kitudja tán még ma, a sor ismét vissza jön Kossuthra. A különbség csak az lesz, hogy akkorára ugy a kényelmes készültre istentől adatott öt hónap, mint szinte a néhány nap, mellyet a vaksors a kétségbeesési intézkedésekre e nemzetnek még adott, el lesznek telve, el pazarolva.

Ez a mit Batthyáni nevetséges ephemer ministeriumától várhatunk.

Hétfőn este Kossuth mindenható minister volt. Kedden délelőtt gazdag aratása volt a legszébb rendeleteknek estére a feudalis viszonyok maradványai ígértettek eldöntetni.

És mi történik? csodálatos utakon győz az olygarcha fractio, s a ház némely rendeletei hanyagon, mások nem is teljesítetnek, némelyekkel pedig a legkirívóbb botránykozással egészen az ellenkező követetik el.

Mi lehet ennek oka. Egy simplex kinevezés Kossuthot s a képviselők házát egész tömegben képes lett volna leverni?

A pokolból szedett össze Batthyáni Lajos magának votumokat?

Nem a dolog egyszerűbb. Kossuth bizott magában, hitte hogy megmenteni e hont, Batthyáni azonban azzal lépett fel, hogy jót áll, hogy ő felelősséget vállal magára, hogy a hazát mindenestre megmenteni.

Batthyáni nyilatkozata férfias volt. Előtte meg kellett hajolni.

Hanem azt kell most kérdenünk mi áron ajánlkozott Batthyáni megtartani a hazát.

És ezt annyival inkább kérdezhettük mert Batthyáni ministeriumának programja az hogy az ország a törvénynek egy betűt se hágja át. És ez a világon a legiszonyatosb határozat. Ugy vagyunk vele mintha egy rabló mellünknek szegeznék törét, s bár kezünkben töltött pisztoly van nem lönök vissza hanem azt mondanók: Várj gazember én téged gyilkolási szándék miatt a Sedria előtt befoglak perelni.

Ime meg vagyunk támadtatva; kezünkben a törvényhozó hatalom, mellynek szavára az egész nemzet hallgat, s mi e hatalommal az önfentartási kötelesség gyáva mellőzésével fejünket az iga alá hajtjuk.

Batthyáni azonban a törvényesség scrupulosus

entartása mellett magára vállalja a felelősséget. De mi áron, mi áron, és ismét mi áron?

Nem nehéz eltalálni, ha tudnillik Magyarország mind azon feltételeknek eleget tesz, mellyek miatt az osztrák ministerium ellenünk a horvát támadást felélesztette, s egyik legmagasabb kegyekben részesülő generallal ellenünk az országba vezet.

A világ minden becsületes gondolkozású embere meg fogja vallani, hogy e nemzet a legborzasztóbb igazságtalanság üzetik.

A királynak egyik tábornoka elszakítja magát a középponti hatalomtól. A király e tábornokot hivatalából leteszi, őt felségsértőnek és hivtelennek declarálja. . . . A jóhiszemű magyar királya szentségesnek hitt szavában megnyugszik, loyaltásból és vakbuzgó bizodalmatlanságból nem is készül harcra. És azon percben, midőn a készületi idők letelnek, az ellenség készülden az országba tör, akkor ugyanezen király nemcsak visszahúzza előbbi kárhoztató nyilatkozatait, hanem kimondja, hogy azon tábornok a monarchia és dynastiának leghívebb embere, kinek eddig felségsértésnek nevezett tettei, ezután a fejedelem iránti hűség legszebb nyilatkozatainak fognak qualificatni.

Ez borzasztó család. E lázzadásra provocaló tény. És illy helyzetben midőn a budapesti kormány, melly ezután a törvénybe alapuló korlátozott hatalmával a hazát megmenteni nem képes, midőn a király a rendes törvényhozás útján felterjesztett, s a hon megmentésére célzott határozatokat megerősíteni folyvást késik, Batthyáni tovább is oda ragaszkodik, hogy a törvény lelketlen betűin rágódjunk.

Kossuth körül nézett látta maga körül a legvilágosb jeleit a nemzet ragaszkodásának, tudja hogy az ő személye a nemzet utolsó reménye, s mégis visszalép. Engedi, hogy a napok teljenek. Engedi, hogy az ország viharzó lelkesedettsége elhamvadjon. Engedi hogy dicső művei, s műveinek eredményei, melly már az első percben mindenfelől gazdag gyümölcsöt hoztak, oda vetessenek ismét a legulejusok fagyasztó karjai közé. Engedi, hogy az ország egy napon positive más nap negative villanyoztassék. Engedi, hogy az országban szomorú confusio törtéjenek. Engedi, hogy az egyik nap kibocsátott energicus rendelkezések másnap leferráztassanak. Engedi, hogy akkor, midőn az ő vezérlete alatt a képviselők háza egy szívvel lélekkel, s néhány percek alatt hozná határozatait, akkor azon tragicomedia foglalja el a kíváncsiak lelkét, miként szerepel a ministeri asztalok előtt egy rekedt aristocrata, ki nem meri megmondani, minő áron tudja megtartani e szétszaggatott hazát.

Mert azt csak nem teszi fel magáról az érdemes elnök, hogy az osztrák most midőn már a

harczterre hozta seregeit, az ő kedviért mindent a régiben hagyva szép csendesen visszavonuljon.

Vagy tán azért vonulna vissza mert tudja, hogy Kossuth többé nincs a ministeriumban. —

Parbleu! az osztráknak talán csak nem Kossuth szakála ellen van antipathiája?

Hanem annál inkább van Kossuth energiája, és tisztán nemzeti tervei ellenében, olly annyira, hogy meg van győződve, hogy ha a magyar ministerium Kossuth nélkül van szerkesztve, az osztrák egy kard csapás nélkül mindent a mit kíván megnyerhet.

Ide vezet minket a Batthyáni féle ájtatos politika.

Batthyáni politikája a harc és megtámadás ellen, ollyan, mint a hajdani világban, midőn a közelgő vihar ellenében a harangokat kezdték kongatni.

Kossuth Batthyáni határozott fellépése ellenében visszavonult.

Vigyázzon magára Kossuth, mert isten, világ és historia előtt saját fejére a legborzasztóbb felelősséget vállalja, midőn egy a tények után nyomorúnak tapasztaltatott politikának megengedi hogy tovább tengődjék.

A nemzet azonban alkudozásokról hallani sem akar, a mit a törvényhozás útján kivivott, itt az ideje, hogy az ki is érdemelje. Ha meg nem tudja tartani, nem érdemi, s ha nem érdemi nem is fogja azt okosan maga hasznára, s a civilisatis terjesztésére felhasználni.

Az oligarcha factionak mindig az volt czélja, hogy hallgasson, biztos és bátorító arcot mutogasson s midőn eljő az utolsó perc, a nemzetnek nem lesz más menedéke mint magát kegyelemre megadni.

Igy tett jó részben a boldogult ministerium. Ezer szerencsénkre a királynak Jellasicshoz írt levele még a vakokról is levette a hályogot. —

Még van néhány napunk.

És Kossuth még ezen néhány napból is enged egy párt elpazarolni. Engedi a pártütöket előhaladni. Engedi hogy a kételkedők az ellenséghez átmenjenek.

Azért gondolja meg a nemzet, akarja-e magát gyáván megadni vagy megakarja tartani jogait. — Ha az első választja Zsiviot kiáltunk a Batthyáni ministeriumnak, ha pedig a második akkor ön magát rabolja, ha még mindig késik.

Nyomoruságos dolog midőn máshonnan várunk segítséget, s mi nem igyekszünk.

Az ilyen várakozások már többször megcsaltak. Van példa rá a mennyi kell.

Ülés a képviselők házában

Kossuth behozta a kárpollási törvényt. Azok kik az urbériségek által vesztenek adósságaikat a veszteség erejéig a status magára vállalja.

Batthyáni a tegnap estéig kikért várakozási kegyelmet újra ma estig a bécsi gőzös megérkezéig meghosszabíttatni kéré — megadatott. Diem perdidimus.

Batthyáni felolvastatta azon rendeletet, melly a Dráva melletti sereg vezérének Teleki Ádámnak küldött.

A ministerelnök nincs megelégedve a fővezér eljárásával s parancsolja, hogy ezután az ellenségnek egy talpalatnyi földet se merjen átengedni.

A magyar sereg Keszthelyen van Jellachich Kanizsán.

Ha vezér nem akar engedelmeskedni adja át a vezérséget a rangban utána következőnek, ha ez sem, a másíknak, s így tovább.

(Bizon még nemzeti ügyünk egy ilyr érzel-mű vezér kezébe juthat ki a parancsnokságot elvállalja s majd tesz drága dolgot.

Pest septemb. 15.

Úton utfélen a hon veszélye van szóban aggodalmas tekintetekkel találkozunk mindenütt, mellyekben azon kétes kérdés ül: ki menti meg a hazát?

S e kérdésre senki sem mer feleletet adni.

A királyban senkinek sincs reménye, mert ő ki csak udvari intriguák sűrű fátyolán keresztül láthat, s így is csak jól számító környezetének köfalán belől — tán azt sem tudja, hogy magyarorszában polgárháboru dühöng, vagy éppen azt gondolja, hogy a kedves Jellasicshoz intézett kézirat s a nádorhoz leküldött Staatschrift a hü magyarok legbuzgóbb kérelmére történt, s atyai szeretetének legkézzelfoghatóbb záloga.

Az aristocrazia sem menti meg a hazát, elmúltak nagyrészben azon idők, midőn a hon vagyonban s névben első polgárai vitéz banderiumaik élén halni szántan lobogtatták az ellenség előtt féltelmes zászlóikat. Most legtöbbször csak távolból opernguckerezik a vésznek felhőit, s öltövényüköveik előtt a kétfejű sas szárnyai alatt készülnek keresni menedéket.

A mostani kormány mákszemnyi garantiát sem nyújt.

Azon kormány, melly czimerére a parlamentaris formát csak satirából tűzheti, mellynek többsége a képviselők házában egy perczig sem volt, mellynek politikája a hazát öt hó óta készíti bizonyos legyőzetésnek elébe melly kevés napok előtt lezsibbadva téllenségében, vagy ha úgy tetszik leroskodva mulasztásainak terhe alatt bukott meg s most ledült állásának rothadt gerendáira kapaszkodik vissza, csak hogy még néhány nap megőrizhesse hatalmát, ha bár azon néhány nap a nemzet sirját ásná is meg.

Hanem szerintünk megmentheti a hazát egyedül egy erős kormány melly hatalmának eszközeit önmagában találja fel, s egy ily kormány által vezéreltetve a nép.

A nép uraim! e nagy szó, melly feleletül szolgál annak ki megvesztegethetlen igazságot, vagy rendületlen hűséget vagy minden áldozatra kész hazaszeretetet, és szabadságtáni égő vágyat keres.

A nép mellynek midőn simpathiájára inténka kormányt építeni hatalmát hogy az megdöntetlen legyen; s mellyre sokan kiknek szívök a jobb oldalon volt, akkor azt kérdezik orfintorítva, hogy hol van?

Azért fogjátok fel valahára a szabadság köz és szent ügyét, okuljatok a falaitok közt saját

parlamentetökben, tulajdon falaitok közt tett azon nyilatkozaton, hogy Austria csak addig áll míg azt a szlávok akarják!

Okuljatok e vakmerész szavakon és kelljetekek fel, mint egy ember ama camarilla ellen, melly a a kebletekben működő ellenséges elemmel egyetért, melly minden a szabadság elnyomására törekvő gaznak barátja és pártfogója, melly császárakkal ollyakra nyomtatja szentesítő nevét mellyektől visszaborzad a tiszta keblük érzete.

Kelljetekek fel és a nép méltóságos és parancsoló — vagy ha kell fenyegető színe előtt porba fog omolni az ármányos cselszövő clubb melly lakását a fejedelem oldala mellett üté fel.

Kelljetekek fel, míg a gázság burjánja nem fonja össze lábaitokat, míg hálói nem övedzik karjaitokat.

Le velők, a nemzetszabagság ellen olázkodó gyilkosokkal.

Le velők a népek függelenségének boa constrictorjaival.

Csak akkor lesztek ti és mi szabadok, ha ök megszűntek ártalmasok lehetni.

Tengeri.

Politikai hitünket illetőleg — úgy hisszük — határozott vallomást tenni szükségünk nincsen.

Eddigi czikkeink szelleméből, valamint magány nyilatkozatainkból is, az olvasó átláthatá, hogy mi bizony a monarchiának nem vagyunk valami szerfelett imádói habár még egyszer sem kiáltottuk el is magunkat, hogy „éljen a republica!”

Az utolsó hetek eseményei azonban annyira megváltoztatták Magyarországon nem csak — az úgy nevezett — intelligentia közszellemét, de maga a nép józan eszéből kifolyó gondolkozás módot is miként nem tartjuk feleslegesnek, erre nézve magunkat vagy is sajátlag lapunkat és ennek elvei mellett levőket illetőleg némellyeket elmondani.

Régi és általános hit volt az eddigelő, miképp széles e világon monarchicusabb nép a magyar-nál nincsen, miképp a királyság eszméje iránt elfogultabb előszeretettel senki Árpád ivadékánál nem viseltetik.

És e hüben volt is valami igaz, bár mi többször kijelentettük azon meggyőződésünket, hogy ama hit csak ollyan mint az elzárt és lég nem járta szobákban leülepedett por, mellyet, a családásokból kiszálló forradalom első szele elseper.

De ha népünk természetének ezen monarchicai dispositiója való volt is a multa nézve igen igen kétségbe hozható az a jelent illetőleg.

És hogy is lehetne máskint.

Menjünk csak vissza eredetére ama királyság iránti előszeretettelnek, ama monarchicai hajlamnak.

A magyar köznép a király eszmejével valami nagyszerűt, valami testileg mint lelkileg erőset kötöszve, mert szájról szájra szállt le a hir ösátyáról, hogy Mátyás király lovagjátékokban mindenkit földre terített, hogy hadait maga vezérlé és győzelmet ünepelve mindenfelé bejárta az országot és kihallgatá a földműves ember sérveit, mint jó atya, segítve hol segítni kell, büntetve, hol vétekre talált.

Micsoda, ha az imposant külsejű, lélekerős és példabeszéd szerinti igazságu király képe még az utódok ajkain is áldást keltett, s a királyság iránt, még büns s gyáva királyok mellett is rokonszenvet plántált el.

De kérjük ugyan mi tételt e monarchiás kegyelet és rokonszenv megtartására, biztosítására az újabb időkben?

Biztosítására semmi, de megrontására és semisítésére, igen is sok.

A királyi szó — mellynek szentségébeni hit volt az eszme iránti legfőbb talizmánya — anynyiszor a mennyiszor megtörtetett.

És itt hiában kiáltunk fel, hogy „hjah a rossz tanácsadók a camarilla!” mert a nép igen is azt mondja Petőfi barátunkkal, hogy; „Ha király, legyen király!”

A királyi ígélet Budára jönni, egyetlen egyszer sem tartatott meg.

De másfelől honunk, mellyet a felvilágosultság áldásteli intézkedései olly boldoggá tehetnének, a pártütés tüze által emésztetik, és a pártütő egy osztrák hadseregbeli generál, kit a király kedves bánjának nevez, s eddigi királyi bizalmát kiérdemlő eljárásában tovább is megmaradni int.

És e szép ország falvai lángokban semmisülnek hamuvá, a szegény nép vetései egy ellenséges csorda lábai alatt tapostatnak ugarrá, s mind ezt egy ember okozza, kit a király szeret, kit a dynastia több tagjai thee-estélyekre hívtak, ki mig kedves rebellis volt, már egy főherczegasszony gyöngéd kezeinek kézzorítását érezte, s most már, mint osztrák generál tán más jogokban is részesítettik.

És továbbá a nép hallá, hogy Horvátországnak pártütő bánja hivatalából letétt, s most hallja, hogy e letett bán pártoskodásának és hazárulásának jutalmául a király által előbbi báni méltóságába visszatételik.

Ki meri hát alaposan állítani azt, hogy a nép monarchiai természete ollyan lehessen, mint régen?

Nem ezt állítani nem lehet, mert indokolni lehetetlen.

Azért ti, kiket határozottabb lépésektől tán a nép ezen képzeleti hite tart vissza, ne kétségeskedjétek, ti, kik ideiglenes kormányt és conventet emlegettetni sem szerettek, mert féltétek, hogy Batthyáni híres szavaiként a nép nem leond réseitekben, ne remegjétek, mert erre nincsen ok, de hiszen különben is mi csak mindent a trón és a jó király fentartására és óltalmára kívánunk tétetni.

Csernátóni.

Pest september 14.

Meddig tart még e szorongató bizonytalanság, mellyben mi magunk gyáva határozatlansága tart?

Meddig huzzuk még a szolgálai függés utált jármát, mellyet nyakunkon egy Metternich iskolájában nevelt gaznép szándékozik megerősíteni?

Meddig leend még kénytelen felsohajtni a magyar, hogy szabad függetlenség jöjjön el a te országod!

Szóval meddig nézünk még Bécs felé honnan annyi családásokon sem okulva jót várni elég gyerekesek vagyunk?

De hiszen ma, e honnak utja ki fog válni a nemzetünknek születés napja leendhet.

A Battyáni miniszterelnök által szabott határidő eltelt, s a várakozás túrhetetlensége főokra hágott.

Mi — ismételve mondjuk — Bécsből épen de semmit se várunk, és meg vagyunk győződve, hogy ha e nemzet nem saját erejére és szilárd-ságára támaszkodik, hanem felülről vár gyámo-litást — nyomorultul fog elveszni s bukása felett senki sem fog hullatni egy könnyüt is, mert az nem tragoediat, hanem comoediát fog képezni.

Képviselői e nemzetnek! magyar polgárok! Hazánk sorsa beteg — némelyek szerint halálos-ágyon fekszik.

Akarjátok-e megmenteni a haló félben levőt, akarjátok-e fiu kötelességtöket tenni az anya mellett?

Ha igen, mit tétováztok?

Miért vártok, míg a betegség a szívnek dobogását is elnémitja? miért késtek mig az agonia miatt majdan a gyógyszerek sem leendhetnek alkalmazhatók.

Királyunkat egy gyalázatos compánia kezei közé keríté s bezárá Schönbrunnba, hol a legki-méletlenebbül bánnak vele, hol szabadon se mo-zoghat és akaratját a legkisebben sem követheti.

Illy gyalázatos bánásmód által lön az, hogy a természetileg jószívű királlyal ollyanokat tétetnek, ollyakra kényszerítik, mellyektől, ha azokat köze-lebből vizsgálhatná — visszaborzadna.

Illy bánásmód következtében lön beteges és gyöngé.

Azért fel hát magyarok és minden más népe ez édes magyar hazának!

Mentsük meg elleneitől ez országot és királyunkat, kinek nincsen forróbb kívánata, mint kö-zünkbe jönni, de kit ezen vágyában gazság akadályoz.

Kelljétek fel ti bécsi derék nép, rokonok barátok! s százezeitek karjainak csapásai alatt semmivé leend az egész mérges darázs-faj, melly halálos csipéseket tesz a ti mint a mi nemzeti életünkre!

Nézzetek ide Magyarhonunkba a Dráva felé, hogy egy pártütő táboroz fenyegetve az országot nyomulva e hon szíve felé.

Gondoljátok-e, hogy a rabló csorda, sikert aratna Budán — mitől saját erőnk s az Isten is megóv — megállana Bécsig?

Oh nem! e csorda a népszabadság gyilkosa itt mint Bécsben, s Pestnek szétdulása után — hogyha ez lehetséges sőt képzelhető volna is — falaitok alá fogna menni.

A nép mellyet a világot maga számára teremtetnek hívő gögös nagyralátás nem akart észrevenni addig, mig az csak felszabeditás és emberi bánásért esdekellet, s mellyre most ugyan-azok — a haza véseinek közepette reményked-ve függesztik szemekiket.

A nép mellynek homlokáról az izzadás cseppjei alig száradának fel, most vérét ontani készen, tömegekben gyűl a hon zászlója alá; melly igafeltörte vállaira most a haza megmentésének oriasí terhet fel venni perczig sem kételkedik.

A nép melly szabadságszomjában meg tudja törni a rabság ketreczének vaspálczáit, melly a zsarnokság ármányos hatalmát torlaszok alá tiporja s ezekre a szabadság győzedelmes lo-bogóját tüzi fel.

És a nép egy mindennütt, miként egy a föld melly tápot ad, egy a nap melly melegit, egy a menydörgés melly megrendíti a gonosz lelkiesmé-retét, s mint egy a végítélet, melly jót és gonoszt leplezetlenül feltárva jutalmaz.

És ha Carthago népe elvagdalt hajából is tudott védelmi szereket készíteni, s ha a tengeren-tuli újvilág népe véreből kész volt folyamot csi-nálni, csak hogy a függetlenség hajóját hazájába bevonhassa, ez országban sem fogja magát meg-tagadni a nép, s nem fog megretteni ágyúk nem elrémülni üres ígéretek előtt, hanem hallatandja szavát elnyomhatlanul s követelendi isten s em-berek előtt igazságos jogait.

Hanem a nép ereje magára hagyatva mint rakoncátlan folyam elborit békes és ellenséges vidéket egyiránt egy külbefolyására van szükség, melly gyeplőit hatalmas karokkal ragadva meg, úgy igazgassa rohamait, hogy mig a hon mentve marad töle, az ellenség tábora felett öntöknén csapjon öszve a hullám, s semmivé tegye azt roppant erejének ostromával.

Ezért a népnek vezér kell,

S vajjon lehet e vezére mostani kormányunk a népnek? lehet-e ollyan vezére kiben feltétlen bizalmat helyezzen, kinek parancsa alá adja ön-ként magát mit szentírás gyanánt tiszteljen?

A nép nem titulusok hosszúságának rőf szá-ma szerint osztja bizalmát. a nép nem emel fü-veget megsárgult pecsétes pergamenek előtt, miknek szélessége korántsem az érdemek szá-mának mértéke, hanem mértéke annak, hogy mennyivel több vagy kevesebb jog raboltatott el igaztalanul a néptől valaki részére; a nép nem hajol meg kegyelettel az előtt kinek előidei szá-zadokról századokra, sebesült vállára építék föl urasági széköket, az előtt kinek ereje jobbágy-csontok velőjéből nőtt meg, kinek kényelme för-dőjét a nép táplálá izzadságának csöppjeivel, ki biborpolák közt születve a népet legfelebb azon tisztelgő ünnepelekről ismeri, mikre azt kegyes megérkezése vagy névnapjakor hajduja kipurán-csolá.

A nép nem csügg szeretettel azon, kinek ün-nepe az ő böjtölése, s bársony ruhája az ő mez-telensége volt, s kik mellé csak azért látszott te-remtve lenni, hogy legyen ki bámulni vakító pompáját a sorskegyelte földi isteneknek.

A legjobb akarat mellett is keserű reminis-centiák ébrednek keblében, felfajognak önkény-telenül a régi sebek, mert nyolcz százados fáj-dalom feledésére négy hónap igen kevés, s a nyomorban veszett apák.

Amde ha előáll egy férfiu, kinek bölcsője a nép szerény tanyáihoz közelebb rengett, kinek nem volt több szabadsága mint a nép szabadsága, ki megemelvén az igát melly nyomta annak elcsi-gázott gerinczét, megsokallá azt és fogadást tön, hogy a népet melly nem mint Israel harmincz évig hanem ezer évig bolyongott pusztában be-beviszi a kanaán földébe, s kinek munkáját meg-álda Isten; ha előáll egy férfiu ki tisztá keblé-re téve kezét bátran elmondhatja, hogy a rán-czoknak miket homlokán a zsarnokság vasekéje szántott barázdáiból kelt ki a népholdogság ter-mékeny kalásza, s hogy szemekinek tüze volt a lánczoszlop melly vezérfényül szolgált a nemzet kürdelmei előtt, s hogy ha'almos szavának meg-dördülésére omlott le a zsarnokság bálványá mint hajdan jeriko falai, ha egy illy fér-fiu áll elő, a nép földre fekteti előtte zászlóit, mert mindenét annak köszönheti

Kossuth Lajos s az ő vezérlete alatt a nép lenne azon jóslatszerű durhami erdő, mellynek megmozdulásól mint akkor a királygyilkos Macbethnek ugy most a pártütő Jellasichnak ér-demlett lakolása függ, s függ még e nemzet sza-badság harcának dicső győzelemmel bevégzése.

Cserző Bencze.

Kunhegyes sept. 10.

Bizonyos G. F. kecskeméti nemzetör jelen Hirlap 148-ik számában, azt akarja rám kenni, mintha én a Jászkun tábor magasztalásával a pesti nemzetöröket gyaláztam volna le.

Szerencsétlen uri barátom! vagy nem olvas-ta cikkemet, vagy a keserű igazságot akarja ta-gadni. — Én a Jászkun tábor becsületére többet nem róttam fel annál, hogy mint mindenkor, ugy aug. 19-én is megállotta a helyet, várva a pillanatot, mellyben hazája iránti kötelességét telje-síthesse, pedig nem hazudtam volna, ha éppen azt is megírák vala, hogyha a Jászkun tábor túl

nem vitetik a csatornán, hanem a pesti nemzetőrök helyett állítatik a Sándor-gyalogság után 19-én már szent Tamás be van véve.

Hát az tán guny akart lenni — mert cikkemből nem olvashatta ön — hogy minő dicsőség? 2500 Jászkun puffantott egy szerbet agyon szánni való biz ön tévelygő barátom, mert nem tudja, hogy az 18 augusztusi csatában néhány Jászkun lovas velt csupán részt, és 3 kun lovas életét vesztette, midőn az ellen számos halottat számlált, hátrálásról azonban szó sem volt; augusztus 13-án hallhatta ön is valahol a tulsó oldalon — nem de nem önök üzték vissza az ellent? midőn a Jászkun táborra záporként ágyúzván a ráczok ismét egy Sándor- gyalog lábát, egy fülöpszállási kun oldalbordáját vitte el a golyó, hát ekkor kik állottak ki a sarat? — a Jászkunokat önök meg ingadozni se tapasztalták, hanem azt igen, hogy szent Tamástól dobbal is alig lehetett hátrálásra birni.

És most már nem méltán mondhatni-e, a Jászkun tábor megállotta helyét, pedig tudja meg ön, több írva nem volt.

A pestmegyei nemzetöröket a mi illeti: felölök a keserű igazság is csak kimélve volt közölve, mert köztudomásu dolog, hogy a Sándor- gyalogság után rendelt pestmegyei nemzetörösek — gróf Károlyi Istvánt s néhány társait kivéve, gyalázattal párosult, bűnös futást követelt el, a midőn a kifáradt, kiszomjuzott Bakonyi dicső gyalogsága után rendelt vizes és más szekereket lefogalva, fegyverét, felső ruháját, sőt csizmáját is elhányva futott, koránt sem azért pedig, mint ön mondá „reterieren, keine Munition mehr” mert még azután Bakonyi majd egy óra hosszát ágyuztatott; — hanem meglehet azért, mert önök a felváltókat más uton elkerülve, fegyvereiket magukkal vivék, ezek pedig csak kaszával maradtak midőn az igaz, a kapanyél már el nem sül. —

És ez tény, ezt tagadni nem lehet. — Látni kellett volna G. F. urnak, mint csigázta el az éhség, szomjuság azon dicső gyalogságot, melynek vizes hordait a pestmegyei nemzetörök borogatták fel, hogy veszedelemben sem volt életünket mivel megmenthetni.

Végre párhuzamot akar ön a Jászkun tábor és pestmegyei nemzetörösek között huzni? lejjebb amice — a Jászkun tábor az ellen torkában és pedig lövés alatt 6 hetet töltött, midőn a pestmegyei a lövéstől távol csak 6 napot; és miért? azért talán mert a megyék az új rendszerrel mindent nyertek, mi Jászkunok pedig semmit, sőt veszítettünk, azért talán, mert hongyüléseken mi Jászkunok a megyék mellett, többnyire nullák valánk, a veszedelem idején pedig mindig az

elsők között — ez nem teher egyenlőség, de mi zúgolódni nem szoktunk, hanem mint hű fiait e magyar hazának teljesítendjük ennekutánna is hazafiúi legszentebb kötelességünket, s áldozni fogunk a hol kell életünkkel és vagyonunkkal, a minthogy a Jászkun nemzet most is első már, mind a katonaállításban, mind az adó lefizetésében. — Érti ön uri barátom. — Most Isten önnel.

Simonyi Imre kun nemzetör.

Esztergam september 9.

Szerkesztő!

Ha megengedi, egy különös ujsággal szolgállok: városunkban, jelesen: a magyar király című vendéglőben már több hónapok óta szolgálván egy csinos fiatal ember, ki többnyire a tekeasztal mellett szolgált, s ki németül, magyarul, és tótul jól beszél, gyanuba vétetvén, mintha kém volna, miután észre vette: hogy minden esetre elfogattatni fog, azon uri embert, ki mellőle addig, míg egy másik a kapitányhoz ment volna az esetet feljelenteni, nem távozott, önként felkérte, hogy említett uri ember senkit se küldene a városi kapitányhoz, hanem maga menne el oda vele (a marquer-ral) mi meg is történt folyó hó 7-ik napján, és a városi kapitány a marquer-t be is fogatta mert az önként megvallotta: hogy ő kém s kivallá, hogy az egész magyar honban minden városokban vannak hasonló kémek, kik Kassáról kapják utasításait, s oda küldi jelentéseiket. Az esztergami kémnek fizetése havonként 36 pengő forint volt mind ekkoráig, s ezen fizetését Kassáról kapta.

A levelezés nem a szokott póstán, hanem gyolcsos tótok által történik az egész honban. A kémeknek kötelességök a nép érzelmét a ráczok, horvátok, s Austria irányában kipuhatolni, s Kassára megírni nem különben a hatóságoknak készületeiről jelentéseket tenni. Említett esztergami kém, keresztelt zsidó.

Tegnap e végett a városi törvényszék öszveülvén, a ministeriumnak azonnal jelentést tétetni Kassa városát pedig a végett megkerestetni határozta: hogy kebelében kuttatást rendeljen. De én ezen Kassa városát érdeklő végzést kárhizatatom, mert ki tudhatja a körülményeket? azután a ministeriumra kellett volna hagyni a rögtön, s meglepőleg történendő vizgálatnak megtételét.

Tisztelt szerkesztő urnak.

K. M.

H I R D E T É S E K.

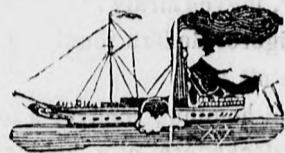
(1-3)

Nemzetörsegi egyenruhák,

mint: **atilák, nadrágok, köpenyek** és **csákók** készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók

Szürke köpenyek egész századok számára **6-7** pengő forintjával készítettnek

Singer Ign. és társnál,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.
" **Eszékre** vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság
főügyvivősege.

Magyar kö- zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik september 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat	reggeli 6 óra 30 percz.
" " tehervonat	délben 11 órakor
" " személyvonat	délut. 1 1/2 óra.
Szolnokból Pestre. Tehervonat	reggeli 4 óra 15 percz.
" " Személyvonat	reggeli 6 óra 45 perczkor.
" " Személyvonat	délután 1 óra 45 perczkor.
Pestről Váczfelé	reggel 7 órakor.
" " délután	3 óra 30 percz.
Váczfelől Pestfelé	reggel 8 óra 30 percz.
" " délután	5 „ 45 „

A magyar középponti vasut
igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.